

Številka: 018-71/2022-10

Datum: 8. 7. 2022

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 in spremembe; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Andraža Žvana kot predsednika senata ter Sama Červeka in Aleksandra Petrovčiča kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Izbira delodajalcev za zagotavljanje dela delavcev za potrebe Luke Koper, d. d. kot uporabnika za 4 leta*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja ESPADA kadrovsvo svetovanje, d. o. o., Ljubljanska cesta 13D, Trzin, ki ga zastopa Odvetniška družba Zupančič, o. p., d. o. o., Nazorjeva 6A, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Luka Koper, d. d., Vojkovo nabrežje 38, Koper (v nadaljevanju: naročnik), 8. 7. 2022

odločila:

1. Zahtevka za revizijo, ki ga je vlagatelj vložil z vlogo z dne 2. 6. 2022, se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov postopka pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po odprtem postopku [40. člen Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 in spremembe; v nadaljevanju: ZJN-3)], je bilo objavljeno na portalu javnih naročil 25. 4. 2022, pod št. objave JN002745/2022-E01, ter 26. 4. 2022 v Uradnem listu EU, pod št. objave 2022/S 081-219722.

Naročnik je 1. 6. 2022 na portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o ustavitvi postopka javnega naročila*«, iz katerega izhaja, da je na podlagi prvega odstavka 90. člena ZJN-3 pred potekom roka za predložitev ponudb ustavil postopek oddaje predmetnega javnega naročila.

Vlagatelj je zoper navedeno odločitev pravočasno, z vlogo z dne 2. 6. 2022, vložil zahtevka za revizijo. Naročniku oz. Državni revizijski komisiji predlaga, naj zahtevku za revizijo ugotovi, razveljavi izpodbijano odločitev o ustavitvi postopka in mu povrne priglašene stroške pravnega

varstva. Vlagatelj v zahtevku za revizijo navaja, da iz odločitve o ustavitvi postopka izhaja, da naročnik zaključuje postopek javnega naročila pred rokom za oddajo ponudb, ne da bi bili navedeni kakršnikoli razlogi za takšno odločitev. Vlagatelju je zato onemogočena preveritev zakonitosti odločitve, ki je oblikovana v nasprotju z načelom transparentnosti. Načelo transparentnosti je ključnega pomena za uresničevanje učinkovitega pravnega varstva, saj morajo biti gospodarski subjekti v zadostni meri seznanjeni s konkretnimi razlogi, ki so naročnika vodili pri sprejemu odločitve. Odločitev o ustavitvi postopka je ena izmed odločitev o oddaji naročila, v kateri mora naročnik gospodarske subjekte prav tako opozoriti o možnem pravnem varstvu, zahteva za pravno varstvo pa se lahko vloži zoper vsakršno ravnanje naročnika, ki pomeni kršitev predpisov, ki bistveno vpliva na oddajo javnega naročila. Zato je treba šteti, navaja vlagatelj, da je tudi zoper odločitev o ustavitvi postopka oddaje javnega naročila mogoče vložiti pravno sredstvo, pravica do učinkovitega pravnega sredstva pa se lahko uresničuje le ob spoštovanju načela transparentnosti in navedbi razlogov, ki predstavljajo podlago za sprejem različnih naročnikovih odločitev. Ker naročnik v odločitvi o ustavitvi postopka ni navedel nobenih razlogov, bi morala biti njegova odločitev razveljavljena.

Naročnik je s sklepom z dne 15. 6. 2022, ki je bil na portalu eRevizija objavljen 16. 6. 2022, zavrnil zahtevek za revizijo, zavrnil pa je tudi zahtevo vlagatelja za povrnitev stroškov postopka. V obrazložitvi sklepa naročnik najprej navaja, da vlagatelj ni izkazal drugega elementa aktivne legitimacije, saj naročnik ni dolžan nadaljevati postopka, posledično pa do tega tudi vlagatelj ni upravičen in zato ne more biti oškodovan. Naročnik lahko v skladu s prvim odstavkom 90. člena ZJN-3 postopek oddaje javnega naročila do roka za oddajo ponudb kadarkoli ustavi, pri tem pa ne določa kakršnihkoli vsebinskih razlogov. To pomeni, da naročnik ni posegel v nobeno pravico ali pričakovanje vlagatelja. Naročnik nadaljuje, da ni sprejel odločitve o oddaji naročila oz. izbiri ponudnika, temveč odločitev o ustavitvi postopka pred potekom roka za prejem ponudb, za to odločitev pa veljajo posebna pravila. Odločitve o oddaji naročila so vsebinske, odločitev o ustavitvi postopka pa je procesna. Načelo transparentnosti je bilo spoštovano z objavo odločitve na portalu javnih naročil, prav tako je naročnik spoštoval pravila glede pravnega pouka. Naročnik navaja, da ZJN-3 za vsako vrsto odločitve vsebuje posebne zahteve, tako v primeru oddaje naročila oz. izločitve ponudb kot nedopustnih kot tudi v primeru zavrnitve vseh ponudb zaradi razlogov na strani naročnika, v zvezi s temi odločitvami pa je izoblikovana tudi praksa Državne revizijske komisije. Pri ustavitvi postopka pa prvi odstavek 90. člena ZJN-3 določa le, da lahko naročnik do roka za oddajo ponudb kadarkoli ustavi postopek in da mora to odločitev objaviti na portalu javnih naročil, če izvaja postopek, v katerem objavi povabilo k sodelovanju. Zakon tako ne določa dolžnosti obrazložitve razlogov, to pa izhaja tudi iz dejstva, da lahko naročnik postopek ustavi do roka za oddajo ponudb kadarkoli, kar pomeni, da razlogov za ustavitve sploh ne potrebuje. Ob ustavitvi postopka tudi ni tveganj za manipulacije, saj naročnik še ni seznanjen z identiteto ponudnikov ali vsebino ponudb, zaradi kompleksnosti priprave razpisa pa tudi ni bojazni, da bi naročniki svojo pravico uveljavljali prepogosto. Naročnik ponavlja, da nima zakonske obveznosti nadaljevati postopka, ponudnik pa nima pravice do odpiranja morebiti že oddane ponudbe oz. do nadaljevanja postopka. Ker je naročnikova pravica, da kadarkoli do poteka roka za prejem ponudb ustavi postopek iz kateregakoli razloga in tudi brez razlogov, ponudnik za preveritev odločitve ne potrebuje vsebinske utemeljitve, saj ne more uspeti z nobenimi razlogi, s katerimi bi lahko uveljavljal vsebinsko neutemeljenost naročnikove odločitve.

Naročnik je Državni revizijski komisiji 16. 6. 2022 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 21. 6. 2022 opredelil do naročnikovega sklepa o zavrnitvi zahtevka za revizijo. Vlagatelj vztraja pri pravovarstvenem predlogu in pri vseh očitkih iz zahtevka za revizijo in se dodatno opredeljuje do posameznih naročnikovih navedb. Vlagatelj

se ne strinja, da lahko naročnik postopek ustavi kadarkoli, saj objava naročila ustvari odziv gospodarskih subjektov, naročnik pa lahko na neformalne načine dobi informacije o tem, kdo je zainteresiran za sodelovanje in lahko z novim postopkom prilagaja pogoje. Odločitev naročnika mora biti objektivno preverljiva, vlagatelj pa mora imeti zoper njo možnost pravnega varstva. Naročnik je v predmetnem postopku zahteval menico in menično izjavo na svoj sedež, s tem pa je pridobil konkretne informacije o interesu ponudnikov in je lahko prilagajal svoje odločitve. Odločitev ne more biti obrazložena, če vsebuje le podatek, kje in v kakšnem roku se vloži zahtevek za revizijo, pri čemer je tudi sam naročnik v odločitvi o ustavitvi postopka dodal poglavje »obrazložitev«. Vlagatelj opozarja še na odločitev št. 018-106/2017-4, v kateri je Državna revizijska komisija v enakem dejanskem stanju odločila, da mora biti tudi odločitev o ustavitvi postopka obrazložena.

Naročnik se je z vlogo z dne 22. 6. 2022 opredelil do vlagateljeve vloge z dne 21. 6. 2022. Naročnik vztraja pri navedbah iz odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo in se dodatno opredeljuje do posameznih vlagateljevih navedb. Zanima, da bi se seznanil z identiteto ponudnikov, saj je prejel le eno menico, pri čemer na ovojnici skladno z navodili sploh ni bilo podatkov o pošiljatelju. Naročnik ne razume, kako bi lahko z ustavitvijo postopka in objavo novega postopka prilagajal določila določenim interesom, vlagateljeve navedbe v tem delu označuje kot pavšalne. V zvezi z odločitvijo št. 018-106/2017-4 pa naročnik navaja, da gre za neprimerljivo dejansko stanje, saj je šlo v tej zadevi za projektni natečaj, kar pomeni, da so morali ponudniki do roka za oddajo ponudb že v celoti izpolniti javno naročilo.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 28. 6. 2022 opredelil do naročnikovih navedb. Vlagatelj vztraja pri pravovarstvenem predlogu in pri vseh revizijskih navedbah in se dodatno opredeljuje do posameznih naročnikovih navedb.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu in pregledu dokumentacije, predložene v postopku pravnega varstva, ter po preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je spor glede vprašanja, ali je naročnik kršil določbe ZJN-3, ko je 1. 6. 2022, en dan pred potekom roka za prejem ponudb, ustavil postopek oddaje javnega naročila, v odločitvi, ki jo je objavil na portalu javnih naročil, pa ni navedel razlogov za ustavitev postopka.

Postopek oddaje javnega naročila se lahko zaključi na različne načine. Izbira najugodnejšega ponudnika ni edina možnost, ki jo ima na voljo naročnik, saj se lahko postopek oddaje javnega naročila zaradi različnih razlogov konča tudi brez izbire najugodnejšega ponudnika oz. dodelitve naročila in posledično brez sklenitve pogodbe o izvedbi javnega naročila. Kot je Državna revizijska komisija že večkrat pojasnila (prim. npr. odločitve št. 018-88/2018, 018-203/2018, 018-57/2019, 018-11/2019, 018-34/2020, 018-53/2020, 018-108/2021), ZJN-3 naročniku ne nalaga dolžnosti, da javno naročilo odda, temveč predvideva tudi primere, ko se postopek oddaje javnega naročila zaključi brez izbire. Razlogi za neuspešen zaključek postopka oddaje javnega naročila so lahko bodisi na strani ponudnikov (gre za primere, ko naročnik po pregledu in ocenjevanju vseh ponudb ugotovi, da ni prejel nobene dopustne ponudbe, zaradi česar jih zavrne) bodisi na strani naročnika (gre za primere, ko naročnik pred potekom roka za oddajo ponudb ustavi postopek, ali za primere, ko po prejemu in odpiranju ponudb te zavrne zaradi razlogov na njegovi strani oz. določenih objektivnih okoliščin).

90. člen ZJN-3 ureja sprejem različnih naročnikovih odločitev o oddaji ali neoddaji naročila in za različne primere določa različne obvezne vsebine obrazložitve odločitev, s katerimi naročnik

ponudnike obvesti o izidu postopka. V primeru, kadar naročnik izbere najugodnejšega ponudnika in mu dodeli javno naročilo, ali v primeru, ko po pregledu in ocenjevanju ponudb ugotovi, da so vse ponudbe nedopustne, zaradi česar jih zavrne, mora v skladu z drugim in tretjim odstavkom 90. člena ZJN-3 odločitev vsebovati zlasti natančne in specificirane razloge za zavrnitev ponudbe vsakega neuspešnega ponudnika, ki ni bil izbran (torej morebitne ugotovitve o obstoju izključitvenih razlogov ali neizpolnjevanju posameznih pogojev za priznanje sposobnosti oz. tehničnih zahtev) ter (v primeru dodelitve naročila) značilnosti in prednosti izbrane ponudbe, kar vključuje zlasti natančen prikaz postopka ocenjevanja ponudb na podlagi vnaprej določenih meril.

Položaje, ko se naročnik po prejemu in odpiranju ponudb odloči, da naročila zaradi objektivnih okoliščin ali razlogov na njegovi strani ne bo dodelil, ureja peti odstavek 90. člena ZJN-3, ki določa, da lahko naročnik na vseh stopnjah postopka po izteku roka za odpiranje ponudb zavrne vse ponudbe. V tem primeru mora ponudnike obvestiti o razlogih za takšno odločitev in o tem, ali bo začel nov postopek; če izvaja postopek javnega naročanja, v katerem objavi povabilo k sodelovanju, mora navedeno odločitev tudi objaviti na portalu javnih naročil oz. v Uradnem listu Evropske unije.

Primere, ko naročnik zaradi razlogov na njegovi strani ali zaradi določenih objektivnih okoliščin na podlagi petega odstavka 90. člena ZJN-3 zavrne vse prejete ponudbe, je Državna revizijska komisija že večkrat obravnavala (prim. npr. zgoraj navedene odločitve Državne revizijske komisije). Ob tem je večkrat opozorila na prakso Sodišča Evropske unije, ki je pri razlagi skupnostnega prava navedlo, da naročniki ob sprejemu odločitve o zaključku postopka oddaje javnega naročila brez izbire najugodnejše ponudbe ali začetku novega postopka uživajo širok preudarek, pri čemer evropsko pravo javnih naročil ne zahteva, da bi naročniki takšno odločitev smeli sprejeti le v izjemnih primerih ali na podlagi posebej upravičenih razlogov (prim. zadevi C-27/98, točke 23, 25 in 33, ter C-244/02, točka 29). Nadalje je Sodišče Evropske unije v zadevi C-440/13 pojasnilo, da naročnik ne more biti zavezan, da zaključi začet postopek za oddajo javnega naročila in da naročilo odda, celo v primeru, če na koncu postopka za oddajo naročila ostane le en ponudnik, ki bi bil sposoben naročilo izvršiti, saj lahko obrazložitev odločitve o razveljavitvi temelji tudi na razlogih, ki so z vidika javnega interesa povezani zlasti s presojo smotrnosti, spremembo gospodarskega konteksta ali nezadostno konkurenco. Dejansko direktive s področja javnega naročanja, razen dolžnosti obveščanja, ne določajo nobenih posebnih pravil, ki bi se nanašala na vsebinske ali formalne pogoje za sprejem odločitve o preklicu javnega naročila. Naročnik sme vedno prekiniti postopek oddaje javnega naročila in ga zaključiti brez izbire najugodnejše ponudbe, celo v primeru, če je do nemožnosti izbire prišlo zaradi napake naročnika (zadeva C-244/02, točka 36). Sodišče Evropske unije pa je ob tem opozorilo, da morajo naročniki pri preklicu javnega razpisa spoštovati temeljna pravila prava Evropske Unije, še posebej načela, vsebovana v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki zadevajo svobodo ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev (zadeva C-92/00, točka 42). Naročnik sme tako vedno prekiniti postopek oddaje javnega naročila in ga zaključiti brez izbire najugodnejše ponudbe, če je takšna odločitev sprejeta ob spoštovanju temeljnih pravil skupnostnega prava o javnem naročanju, zlasti načela enake obravnave.

Veljavni predpisi torej ne določajo posebnih pravil, po katerih bi bilo mogoče presojati utemeljenost oz. dopustnost razlogov za zaključek postopka oddaje javnega naročila brez oddaje, presoja zakonitosti naročnikove odločitve o zavrnitvi ponudb pa se zato lahko (v obsegu podanih revizijskih navedb) omeji na preverjanje, ali je naročnik pri sprejemu te odločitve ravnal v skladu s temeljnimi pravili skupnostnega prava o javnem naročanju, predvsem ali je morebiti ravnal diskriminatorno oz. ali je ponudnike obravnaval neenakopravno. Navedena izhodišča, ki izhajajo iz prakse Sodišča Evropske unije in Državne revizijske komisije, se nanašajo predvsem na primere zavrnitve vseh ponudb – na primere torej, ko naro

čnik ponudbe že prejme, jih odpre in se seznanj z njihovo vsebino, a se po postopku pregleda in ocenjevanja vseeno odloči, da naročila zaradi okoliščin na njegovi strani ne bo oddal nobenemu izmed sodelujočih ponudnikov. V takih primerih je diskrecija naročnika zelo široka, stališče, da je njegovo odločitev mogoče presoјati le z vidika spoštovanja temeljnih načel, zlasti načela enakopravne obravnave, pa temelji na okoliščini, da je naročnik seznanjen z imeni ponudnikov in vsebino njihovih ponudb, zaradi česar obstaja možnost njihove neenakopravne obravnave. Z drugimi besedami: presoja spoštovanja temeljnih načel v takih primerih naj bi preprečila zlasti položaje, ko bi naročnik postopek oddaje javnega naročila zaključil brez izbire predvsem zato, ker zaradi subjektivnih oz. diskriminatornih razlogov naročila ne bi želel dodeliti določenemu ponudniku. Zgoraj navedene zadeve Sodišča Evropske unije torej izhajajo iz konteksta preprečevanja kršitve temeljnih pravil skupnostnega prava o javnem naročanju, zaradi katerih bi lahko prišlo do diskriminacije posameznih ponudnikov, o možnosti takšnih kršitev pa je mogoče govoriti zlasti v primerih, ko naročnik ponudbe že prejme in se seznanj z njihovo vsebino. Treba pa je pojasniti, da celo v primeru, če bi bila ob zaključku določenega postopka oddaje javnega naročila brez izbire ugotovljena kršitev načela enakopravne obravnave, naročniku z vidika pravil javnega naročanja ne bi bilo mogoče naložiti kontrahirne obveznosti (dolžnosti nadaljevanja postopka in sklenitve pogodbe z določenim ponudnikom), temveč bi lahko imelo njegovo ravnanje zlasti obligacijskopravne posledice zaradi nepoštenih pogajanj.

V predmetnem postopku oddaje javnega naročila ne gre za zavrnitev ponudb iz petega odstavka 90. člena ZJN-3, ko bi torej naročnik prejel ponudbe, se seznanil z njihovo vsebino in jih zavrnil, temveč za primer ustavitve postopka oddaje javnega naročila pred potekom roka za oddajo ponudb. Iz dokumenta *»Odločitev o ustavitvi postopka javnega naročila«* z dne 1. 6. 2022 je razvidno, da je naročnik pred potekom roka za oddajo ponudb ustavil postopek na podlagi prvega odstavka 90. člena ZJN-3. Prvi odstavek 90. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik do roka za oddajo ponudb kadarkoli ustavi postopek oddaje javnega naročila. Kadar izvaja naročnik postopek javnega naročanja, v katerem objavi povabilo k sodelovanju, mora navedeno odločitev objaviti na portalu javnih naročil, in, če je to glede na vrednost ali predhodne objave primerno, v Uradnem listu Evropske unije. Že predložene ponudbe mora naročnik neodprte vrniti pošiljateljem.

Iz navedene določbe prvega odstavka 90. člena ZJN-3 je razvidno, da lahko naročnik postopek oddaje javnega naročila ustavi kadarkoli. ZJN-3 ob tem ne določa nobenih posebnih zahtev oz. ne določa nobenih posebnih omejitev, zato izraz *»kadarkoli«* napotuje na sklepanje, da naročnik za zaustavitev postopka pred potekom roka za prejem ponudb ne potrebuje posebnih razlogov. Iz določbe prvega odstavka 90. člena ZJN-3 pa dalje izhaja tudi, da je edina obveznost naročnika v tem primeru objava odločitve o ustavitvi postopka na portalu javnih naročil oz. v Uradnem listu Evropske unije (določba, da mora naročnik ponudbe neodprte vrniti pošiljateljem, je po vzpostavitvi obvezne uporabe elektronskih komunikacijskih sredstev pri oddaji ponudb omejena le še na primere iz drugega odstavka 37. člena ZJN-3). Načelo transparentnosti javnega naročanja, ki zahteva, da mora biti ponudnik izbran na pregleden način in po predpisanem postopku ter da se javnost postopkov javnega naročanja zagotavlja z brezplačnimi objavami obvestil glede javnih naročil na portalu javnih naročil oz. v Uradnem listu Evropske unije (6. člen ZJN-3), je torej v primeru ustavitve postopka konkretizirano izključno z zahtevo, da naročnik odločitev o ustavitvi postopka ustrezno objavi. Drugih obveznosti glede vsebine odločitve oz. glede navedbe razlogov za odločitev, ki so sicer vsebovane v tretjem in petem odstavku 90. člena ZJN-3 za primere zavrnitve ponudb kot nedopustnih, izbire najugodnejšega ponudnika in zavrnitve vseh ponudb zaradi razlogov na strani naročnika, ZJN-3 v prvem odstavku 90. člena ne določa. Ob upoštevanju dejstva, da prvi odstavek 90. člena ZJN-3 naročniku omogoča, da lahko pred potekom roka za oddajo ponudb *kadarkoli*, torej tudi brez posebnih razlogov, ustavi postopek oddaje javnega naročila, in ob upoštevanju dejstva,

da v tem primeru zakon zahteva le ustrezno objavo odločitve, naročniku izven teh pravil v primeru ustavitve postopka ni mogoče nalagati drugih obveznosti, ki v zakonu niso predvidene. Ker je naročnik v predmetnem postopku oddaje javnega naročila ustavil postopek pred potekom roka za predložitev ponudb, odločitev o ustavitvi postopka pa je tudi objavil na portalu javnih naročil (dejstva, da naročnik odločitve o ustavitvi postopka ni ustrezno objavil oz. da je ni objavil na portalu javnih naročil in v Uradnem listu Evropske unije, vlagatelj v zahtevku za revizijo sicer sploh ne zatrjuje), mu ni mogoče očitati kršitve določil ZJN-3.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo navaja, da mora naročnik gospodarske subjekte v skladu z enajstim odstavkom 90. člena ZJN-3 tudi v primeru ustavitve postopka opozoriti o možnosti pravnega varstva in da se lahko pravno varstvo v skladu s prvim odstavkom 5. člena ZPVPJN zahteva zoper vsako ravnanje naročnika v postopku javnega naročanja, razen če ZJN-3 ali ZPVPJN ne določata drugače. V zvezi s temi revizijskimi navedbami je treba pojasniti, da se lahko pravno varstvo zagotavlja le v okviru pravil oz. zahtev, ki so določene oz. temeljijo v zakonu. V postopku pravnega varstva lahko Državna revizijska komisija sankcionira le tista ravnanja naročnikov, ki pomenijo kršitev pravil, določenih v predpisih s področja javnih naročil. Navedeno pomeni, da Državna revizijska komisija ne more ugotavljati kršitev naročnika, če v predpisih s področja javnih naročil ni pravil, ki bi naročnika zavezovala k določenemu ravnanju. Naročniku ni mogoče naložiti drugih obveznosti razen tistih, ki so določene v predpisih s področja javnega naročanja, kar v konkretnem primeru pomeni, da je mogoče naročnikovo ravnanje presojeti le z vidika prvega odstavka 90. člena ZJN-3: ali je ustavil postopek oddaje javnega naročila pred potekom roka za prejem ponudb in ali je odločitev o ustavitvi postopka ustrezno objavil. Kot je bilo že zapisano, v predmetnem postopku oddaje javnega naročila (ob upoštevanju revizijskih navedb) ni mogoče ugotoviti, da je naročnik kršil navedena pravila.

Vlagatelj se v zahtevku za revizijo sklicuje tudi na razlago načela transparentnosti javnega naročanja, kot jo je Državna revizijska komisija izoblikovala v številnih primerih zavrnitve vseh ponudb. Kot je bilo že pojasnjeno, zavrnitev vseh ponudb zaradi razlogov na strani naročnika temelji na drugi pravni podlagi kot ustavitev postopka, ta pravna podlaga pa zaradi drugačnih dejanskih okoliščin vsebuje tudi drugačne zahteve. Ker se naročnik v primeru zavrnitve vseh ponudb seznanil z imeni ponudnikov in vsebino njihovih ponudb, peti odstavek 90. člena ZJN-3 izrecno določa, da mora navesti razloge za svojo odločitev, zaradi možnosti diskriminatornega ravnanja naročnika pa je treba te primere presojeti tudi z vidika spoštovanja načela enakopravne obravnave ponudnikov. Medtem ko je načelo transparentnosti v primeru iz petega odstavka 90. člena ZJN-3 konkretizirano skozi pravilo o navedbi razlogov za zavrnitev vseh ponudb, je v primeru iz prvega odstavka 90. člena ZJN-3 konkretizirano le skozi pravilo o ustrezni objavi odločitve o ustavitvi. Drugačna ureditev obeh položajev je razumljiva, saj se naročnik v primeru ustavitve postopka pred potekom roka za oddajo ponudb zaradi samodejnega elektronskega komunikacijskega sistema (prvi odstavek 37. člena ZJN-3) ne seznanil z imeni ponudnikov in njihovimi ponudbami, zaradi česar praviloma tudi ne more priti do diskriminatorne obravnave. Vlagatelj v vlogi, s katero se je opredelil do odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo, sicer navaja, da se lahko naročnik pred potekom roka za oddajo ponudb z imeni ponudnikov seznanil tudi na neformalen način in da je naročnik v predmetnem postopku oddaje javnega naročila zahteval menico in menično izjavo na svoj sedež, s tem pa naj bi pridobil konkretne informacije o interesu ponudnikov in bi lahko prilagajal svoje odločitve, vendar so te navedbe povsem pavšalne in nedokazane. Poleg tega vlagatelj v predmetnem postopku pravnega varstva niti ne zatrjuje, da je bil on tisti, ki je naročniku predložil menico in menično izjavo in da bi bil zato lahko konkretno prav on v neenakopravnem položaju, ki bi bil posledica domnevnega prilagajanja razpisa.

V zvezi z odločitvijo Državne revizijske komisije št. 018-106/2017-4, ki jo vlagatelj navaja v vlogi, s katero se je opredelil do odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo, pa je treba najprej

pojasniti, da temelji na drugačnem dejanskem stanju. V zadevi št. 018-106/2017 je takratni naročnik izvajal projektni natečaj – gre za postopek javnega naročila, ki naročniku omogoči, predvsem na področjih urbanističnega in krajinskega načrtovanja, arhitekture in inženiringa ali obdelave podatkov, pridobitev načrta ali projekta, ki ga izbere žirija po razpisu nagradnega natečaja ali natečaja brez podelitve nagrad (17. točka prvega odstavka 2. člena ZJN-3). Naročnik izvede projektni natečaj v skladu s petim poglavjem ZJN-3 in pri tem uporablja postopke, ki ustrezajo splošnim določbam in določbam petega poglavja ZJN-3 (prvi odstavek 102. člena ZJN-3). V okviru postopka projektnega natečaja morajo torej ponudniki do roka za predložitev ponudb že pripraviti načrt ali projekt, kar načeloma predstavlja izvedbo same vsebine projektnega natečaja oz. izpolnitev naročila že s samo predložitvijo ponudbe. Zaradi takšnega načina izvedbe postopka je takratni vlagatelj v zadevi št. 018-106/2017 zahteval tudi povračilo škode. To so bile okoliščine, zaradi katerih se je Državna revizijska komisija v zadevi št. 018-106/2017 odločila za drugačno razlago prvega odstavka 90. člena ZJN-3, ta razlaga pa se je v okoliščinah predmetnega postopka oddaje javnega naročila izkazala kot prestroga oz. kot takšna, ki bi naročniku naložila obveznosti, ki iz predpisov o javnem naročanju ne izhajajo.

Upošteva je navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni izkazal naročnikove kršitve pri ustavitvi postopka oddaje javnega naročila. Ker vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel izkazati naročnikovih kršitev v postopku oddaje javnega naročila, je Državna revizijska komisija, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, vlagateljev zahtevkov za revizijo kot neutemeljenega zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj uveljavlja tudi povračilo stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, zato je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, zavrnila zahtevo vlagatelja za povrnitev stroškov.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper odločitev o zahtevku za revizijo je dovoljen upravni spor. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Andraž Žvan, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti (prek portala eRevizija):

- vlagatelj,
- naročnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve.